

TEBLİĞ

Başbakanlık (Diyanet İşleri Başkanlığı)'tan:

2014 YILI KURBAN HİZMETLERİNİN UYGULANMASINA DAİR TEBLİĞ**BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 2014 yılı Kurban Bayramı münasebetiyle ibadet amaçlı kurban kesmek isteyenlerin kurbanlarını dinî hükümlere, sağlık şartlarına ve çevre temizliğine uygun olarak hayvana en az acı verecek şekilde kesmelerine veya vekâlet yoluyla kestirmelerine yardımcı olunması, kurban satış ve kesim yerlerinin belirlenmesi, kesim yapacak kişilerin eğitilmesi ve bu konulara ilişkin diğer hususlarla ilgili tedbirlerin alınmasıdır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesi, Bakanlar Kurulunun 24/10/2001 tarihli ve 2001/3214 sayılı Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararı ve 18/8/2002 tarihli ve 24850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik ile Bakanlıklararası Kurban Hizmetleri Kurulunun 18/2/2014 tarihli ve 2014/1 sayılı Kararına dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,
 - b) DHYS: Din Hizmetleri Yönetim Sistemini,
 - c) Karar: 24/10/2001 tarihli ve 2001/3214 sayılı Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararını,
 - ç) KKKS: Koyun Keçi Kayıt Sistemini,
 - d) Komisyon: İllerde Vali veya görevlendireceği bir Vali Yardımcısının, İlçelerde ise Kaymakamın başkanlığında, Müftülük, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, İlçe Toplum Sağlığı Merkezi, İlçe Sağlık Müdürlüğü, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl/İlçe Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar İl Şube Müdürlüğü, Belediye ve Türkiye Diyanet Vakfı temsilcisinden oluşan Kurban Hizmetleri Komisyonunu,
 - e) Kurul: Diyanet İşleri Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı temsilcilerinden oluşan Bakanlıklararası Kurban Hizmetleri Kurulunu,
 - f) Türkvet: İşletmelerin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanların kimlik bilgilerinin kayıt altına alındığı veri tabanını,
 - g) Yönetim Planı: Oluşacak kurban atığının miktarı, toplanması, taşınması, geri kazanılması ve bertaraf edilmesine ilişkin hususları içeren planı,
 - ğ) Yönetmelik: 18/8/2002 tarihli ve 24850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmeliği,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Kurban Hizmetleri Komisyonlarının Çalışmaları****Komisyonların çalışmaları**

MADDE 4 – (1) Komisyonlar tarafından aşağıdaki çalışmalar yapılır:

- a) Karar, Yönetmelik ve bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde 4 Ekim 2014 tarihinde idrak edilecek Kurban Bayramı münasebetiyle bütün komisyon üyeleri yükümlülüklerini yerine getirme noktasında gerekli tedbirleri alır.
- b) Şehirlerde ihtiyacı karşılayacak sayıda ve büyüklükte kurban satış ve kesim yerleri ile adaklık kesim yerleri tesis edilir.
- c) Kurban keseceklerin kurbanlarını toplu kesim yerlerinde kesmeleri için tedbirler alınır.
- ç) Kurban hizmetlerinin kolaylaştırılması için kurbanlık hayvan satış ve kesim mekânları birbirine yakın yerlerde planlanır, çevresel riskleri en aza indirerek varsa atık yönetimi planlanmış alanlar seçilir.
- d) Çevre kirliliğini önleyici tedbirlerin alınması bağlamında gerek duyulduğunda pazar yerleri kurban kesim yerine dönüştürülür.
- e) Kurban satış ve kesim yerlerine ulaşımın kolay sağlanması için yerel yönetimlerce tedbirler alınır.
- f) Kurban satış yerleri, çevre ve toplum sağlığını olumsuz etkileyecek durumlardan arındırılır.
- g) Kurban satış yerleri etrafı branda ile çevrili, üstü kapalı ayrıca insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanır.

ğ) Kurban kesim yerleri genel sağlık şartlarına uygun, dezenfekte edilebilir, zemininde su biriktirmeyen, ışıklandırma ve havalandırması bulunan mekanlardan seçilir. Ayrıca insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanır.

h) Kurban kesim yerlerinden kaynaklanacak atık suların doğrudan alıcı ortama verilmesini engelleyici tedbirler alınır.

i) Kurban kesim yerlerinde kesilen hayvanların deri ve sakatatlarının zayi olmadan amacına matuf bir şekilde değerlendirilmesi hususunda fiziksel veya diğer unsurlar doğrultusunda komisyonlarca gerekli tedbirler alınır.

j) İl ve ilçelerdeki kurban satış ve kesim yerlerinin açık adresleri, DHYS kurban satış ve kesim yeri kayıt sistemine 19 Eylül 2014 Cuma günü mesai bitimine kadar girilir.

k) Kurban kesim işlerine yerel yönetimlerle birlikte özel teşebbüsün de katılımı teşvik edilir.

l) Halk Eğitim Merkezlerinde “Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kursları” düzenlenmesine devam edilerek bu kurslara kurbanlarını kendileri kesecek olanların da katılmaları teşvik edilir.

m) Şehir merkezlerine yakın köy ve beldelerde bulunan besi çiftlikleri gerekli şartları haiz kurban kesim yeri tesis etmeleri konusunda teşvik edilir.

n) Özel sektör, kurban satış ve kesim yeri düzenleyerek vekâlet yoluyla kurban kesim organizasyonu düzenlemesi hususunda teşvik edilir.

o) Kurban kesim yerlerinde komisyon üyesi kurum ve kuruluşlardan yeterli sayıda personel görevlendirilir ve bu personele tanıtıcı “Görevli Kimlik Kartı” ve “Kesim Elemanı Kimlik Kartı” düzenlenir. Söz konusu personelin ücretleri Kurban Komisyonu hesabından ödenir.

p) Bayram günlerinde trafikte oluşan yoğunluk dikkate alınarak özellikle kurban satış ve kesim yeri güzergâhında ulaşımı kolaylaştıracak tedbirler alınır.

q) Mezbaha ve kurban kesim yerlerinde kesimlerin daha düzenli yapılması, zaman kaybının ve karmaşanın önlenmesi için randevu sistemi yaygınlaştırılır ve hayvan kesimi, yüzme, et paylaşımı, temizlik ve benzeri işlemler esnasında sıra bekleyenleri sıkıntıya düşürmeyecek şekilde gerekli tedbirler alınır.

r) “Vekâletle Kurban Kesim Organizasyonu” konusunda bilgilendirme yapılır.

s) Kurban kesim yerlerinde, kasaplık belgesi veya Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kurslarından alınmış “Kurs Bitirme Belgesi” olanlardan portör muayenesi bulunanlar görevlendirilir.

t) Kurban satış yerleri bayramdan 15 gün önce hazır hale getirilir ve bu tarihten önce kurbanlık hayvan nakli başlatılmaz.

u) Satış ve kesim yerlerinde görüntü kirliliği oluşmaması için belediyeler tarafından gerekli tedbirler alınır.

v) Kesim yerine götürülürken, araca bindirilirken, araçtan indirilirken ve kesilirken kurbanlık hayvanlara eziyet edenlere bu Tebliğin 19 uncu maddesinde belirtilen cezalar uygulanır.

w) Kurban raporu ve Kurban İstatistikleri DHYS’ye 14 Kasım 2014 Cuma günü mesai bitimine kadar girilir.

Bilgilendirme çalışmaları

MADDE 5 – (1) Bilgilendirme konusunda aşağıdaki çalışmalar yapılır:

a) İl ve ilçelerde hazırlanan kurban satış ve kesim yerleri 24 Eylül 2014 Çarşamba gününden itibaren Kurul ve Komisyon üyesi kurum ve kuruluşların (özellikle valilik, kaymakamlık, müftülük ve belediyelerin) web sitelerinde yayınlanır.

b) Kurban Rehberi il müftülüklerince bastırılarak, görevlilere ve halka dağıtılır. Ayrıca ilgili kurum ve kuruluşların web sitelerinde bayram öncesi yayınlanır.

c) Kurban ibadetinin bir yardım toplama kampanyası olmadığı, kesimsiz kurbanın veya kurban yerine yardım yapmanın kişiyi kurban borcundan kurtarmayacağı hususunda bilgilendirme yapılır.

ç) Başta kist hidatik, şarbon, bruselloz, tüberküloz gibi hayvanlardan insanlara geçen (zoonoz) hastalıklar olmak üzere toplum ve çevre sağlığı, temizlik kuralları, etin usulüne uygun işlenmesi, pişirilmesi, tüketilmesi, sakatatların çöpe atılmaması, evcil ve yabani hayvanlara verilmemesi, toprak içine derince gömülerek imha edilmesi ve benzeri konularda Kurban Rehberi’nden de yararlanarak vatandaşlarımız aydınlatılır.

d) Kurban kesen ve hayvanı yüzerek et taksimi yapan kasap ve kasap yardımcıları ile kurban sahiplerinin etle temas eden uzuvlarında yara olmaması, bu durumda olanların kesim, yüzme ve et taksimi işini yapmaları zorunlu ise hijyenik eldiven kullanmaları, elde yara olduğu halde eldiven kullanmadan kesim işlemi yapılmışsa bu etlerin çok iyi pişirildikten sonra tüketilmesi hususu, müftülüklerimizin koordinasyonunda din görevlileri tarafından vaaz, hutbe, mahalli radyo ve televizyon programları, basın-yayın organları aracılığı ile vatandaşlarımıza etkili bir şekilde duyurulur.

e) Kurban olarak satın alınacak hayvanların sağlıklı, besili, veteriner sağlık raporu/hayvan pasaportu/nakil belgesi olan, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenen koruyucu aşıları yapılmış ve hayvan kimlik sistemine kayıtlı olanlardan seçilmesi, gebe ve damızlık değeri yüksek dişi hayvanların kurbanlık olarak kesilmesinin önlenmesi, kurban edilmesi uygun olan hayvanlardan öncelikle erkek ve yaşını doldurmuş olanların tercih edilmesi gerektiği hatırlatılır.

f) Kurban olması dinen sakıncalı olan hayvanlar kurban satış yerlerine getirilemez. Ayrıca, “Kurban kesmekle

yükümlü olan kimsenin bu ibadeti yerine getirmiş sayılması için kurbanlık hayvanda bazı niteliklerin bulunması şart koşulmuştur. Buna göre kurban; koyun, keçi, sığır, manda ve deveden olur. Bunların dışındaki hayvanlar kurban olarak kesilemezler. Kurban olabilmesi için, kurbanlık hayvanın deve için 5; sığır ve manda için 2; koyun ve keçi için 1 yaşını doldurması gerekir. Bunun yanında koyun semizlik ve gösteriş olarak bir yaşındakilerle aynı olursa altı ayını tamamladıktan sonra da kurban edilebilir. Kesilecek hayvanın kurban olmaya engel bir kusurunun bulunmaması gerekir. Kurban edilecek hayvanın sağlıklı, düzgün, âzaları tamam, besili olması hem ibadetin gaye ve mahiyetine hem de sağlık kurallarına uygun düşer. Kötürüm derecesinde hasta, zayıf ve düşkün, bazı âzaları eksik meselâ bir veya iki gözü kör, kulakları ve boynuzları kökünden kesilmiş, dili kesik, dişlerinin tamamı veya çoğu dökülmüş, kuyruğu ve memesi kesik hayvanlar kurban olmaz. Ancak hayvanın doğuştan boynuzsuz, şaşı, topal ve deli, biraz hasta, bir kulağı delinmiş veya yırtılmış olmasında kurban açısından bir sakınca yoktur. Koyunun daha semiz ve lezzetli olması maksadıyla doğduğunda kuyruğunun kısmen veya tamamen kesilmesi kusur sayılmaz.” açıklaması çerçevesinde kurban ibadetinin sıhhatini ilgilendiren konularda aydınlatma yapılır.

g) Ticaret Borsalarında olduğu gibi canlı hayvan alım ve satımlarında tokluk firesi düşülmesi konusunda satıcılar ve vatandaşlarımız mutut usullerle bilgilendirilir.

ğ) Anadolu’da hayvanlarda görülen şap hastalığının, Trakya bölgesine geçişini önlemek üzere Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca, Kurban Bayramı münasebetiyle İstanbul’un Avrupa yakası dahil olmak üzere Trakya bölgesine kurbanlık hayvan sevkinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na yayımlanan 2010/7 ve 2010/13 sayılı Trakya’ya Yapılacak Canlı Hayvan Sevkleri Genelgelerinde belirlenen kriterler çerçevesinde yapılacağı ve Avrupa yakası dahil İstanbul’a 19 Eylül 2014 tarihinden itibaren kurbanlık hayvan sevki yapılabileceği konusunda vatandaşlarımız aydınlatılır.

h) Ek-1 ve Ek-2 formları cami ilan panoları ile kurban satış ve kesim yerlerine asılmak suretiyle ilgililer bilgilendirilir. Söz konusu bilgilendirme vekâletle kurban kesim organizasyonu yapan kişi, dernek ve vakıflarla özel mülkünde kurban satışı ve kesimi yapan üreticilere de yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

2014 Yılı Kurban Hizmetleri Hayvan Hareketlerinde Uyulacak Esaslar

Salgın hastalıklar açısından dikkat edilecek hususlar

MADDE 6 – (1) Hayvanların pazarlarda ve özellikle satılmayanların geri dönüşlerinde herhangi bir risk taşımaması için, sevk öncesi Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporlarının düzenlenmesinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2014/1 sayılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi ve koruyucu aşılamalara ilişkin talimat hükümlerine göre hareket edilecek olup özellikle şap hastalığı yönünden aşı ve bağışıklık sürelerine dikkat edilir. Kurban satış yerlerine girişlerde bu belgeler mutlaka kontrol edilir.

(2) Kurbanlık hayvan yetiştiren işletmelerdeki büyükbaş ve küçükbaş hayvanların salgın hastalıklar yönünden kontrol edilmesi sağlanır. Hayvan pazarı, borsa, geçici hayvan satış ve kesim yerlerinin resmi veteriner hekimlerce yapılan kontrol ve denetimleri sıklaştırılır.

(3) Veteriner Sağlık Raporu düzenlenmeden önce resmi veteriner hekimlerce kurbanlık hayvanların sağlık kontrolü yapılarak sadece sağlıklı hayvanların sevklerine müsaade edilir, satılmayan hayvanların geri dönüşlerinde veteriner sağlık raporu alınması hususunda yetiştiriciler bilgilendirilir. Bulaşıcı hastalığa yakalanmış veya hastalıktan şüpheli hayvanlara 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik ve talimatların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Büyükbaş hayvan sevklerinde şap aşısı yaptırmış olma şartı aranır. Sığır cinsi hayvanların şap hastalığına karşı aşılanıp aşılanmadığı kayıtlar ve aşılama makbuzları ile kontrol edilerek, veteriner sağlık raporunun ilgili bölümüne şap aşısının yapıldığı tarih, aşının seri numarası, aşılama-serumlama makbuzunun tarihi ve seri numarası yazılır.

(5) Sevk öncesinde hayvanların klinik muayenesi yapılır, muayenede şap hastalığı varlığı ya da şüphesi bulunmaması, sevk oldukları ve sevk edilecekleri yerin şap hastalığı şüphesi ya da mihrakı nedeniyle oluşturulmuş koruma ve gözetim bölgesi olmaması durumunda, hayvanların sevkine müsaade edilir.

(6) Hayvan pazarı, borsa ve geçici hayvan satış yerlerinde hastalık bulaştırma riskinin ortadan kaldırılması için, hayvanların ilk çıkış yerlerinde veteriner sağlık raporu düzenlenirken, uygulanan koruyucu aşılama ve bağışıklık süreleri dikkate alınır ve satış yerlerine girişlerde de bu bilgiler kontrol edilir.

(7) Kurbanlık olarak sevk edilecek koyun ve keçi türü hayvanların hayatları boyunca en az bir kez PPR aşısı ile aşılanmış olmaları gerekmektedir. PPR aşı uygulamaları üzerinden 15 gün geçmeyen küçükbaş hayvanların nakillerine yeterli koruma oluşmaması nedeniyle izin verilmez. Kurbanlık olarak sevk edilecek koyun ve keçi türü hayvanların sevklerinde şap aşısı yaptırmış olma şartı aranmaz.

(8) Trakya’daki iller ile İstanbul ili Avrupa yakasına, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2010/7 ve 2010/13 sayılı Trakya’ya Yapılacak Canlı Hayvan Sevkleri Genelgesi kapsamında uygun şartları taşıyan kurbanlık hayvanların sevklerine 19/9/2014 tarihinden itibaren başlanacak olup bu tarihten önce kesinlikle sevk işlemi yapılmaz.

(9) İstanbul ili Anadolu yakasına kurbanlık hayvan sevkleri de 19/9/2014 tarihinde başlayacak olup, bu tarihten önce sevk işlemleri yapılmayacaktır.

(10) Hayvan pazarı, borsa, geçici hayvan satış merkezi, kesim yerleri ile nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonu aksatılmaz. Görevlilerce dezenfeksiyon kayıtları tutulur ve kontrollerde gösterilir.

(11) Hayvan nakil araçlarında kullanılmak üzere hayvan pazarı, borsa ve hayvan satış yerlerinde temiz altlık bulundurulur. Nakil sonrasında araçlarda bulunan altlık ve gübreler şap hastalığını bulaştırma riskinin yok edilmesi açısından güvenli bir şekilde imha edilir. Bunların gübre olarak arazide kullanılmasına izin verilmez.

Kurbanlık hayvan sevkleri ile ilgili alınacak önlemler

MADDE 7 – (1) İller arası sevk edilecek kurbanlık hayvanlar için Türkvet ve KKKS üzerinden tanzim edilen veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce usulüne uygun bastırılmayan, silintili ve okunaksız olan pasaportlar/nakil belgeleri işleme konulmaz.

(2) İller arası sevki talep edilen fakat küpelenecek tanımlanmamış, veri tabanına kaydedilmemiş, yanlarında pasaportları/nakil belgeleri bulunmayan hayvanların sevklerine izin verilmez.

(3) Kurbanlık hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce kulak küpe numaraları Türkvet ve KKKS'den mutlaka kontrol edilerek hayvanların veritabanındaki bilgileriyle uyum gösterip göstermediği kontrol edilir.

(4) Veteriner sağlık raporunun kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde matbu veteriner sağlık raporu kullanılır, bu durumda kulak küpesi ve pasaportu bulunan sığır cinsi hayvanların veteriner sağlık raporunun ilgili hanesine kulak küpe numaraları yazılır, gerektiğinde kulak küpe numaraları mühürlü ve imzalı olarak ayrı bir kağıda listelenerek veteriner sağlık raporuna iliştilir ve veteriner sağlık raporunun üzerine "Kurbanlık" ibaresi yazılır.

(5) Koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpelerinin yazılı olduğu nakil belgesi resmi veteriner hekim tarafından kaşelenip imzalanarak veteriner sağlık raporuna eklenir. Sevk raporu üzerine "Kurbanlık" ibaresi yazılır.

(6) Türkvet ve KKKS veri tabanlarında geçici kurbanlık hayvan satış yeri için her ilçeye bir işletme numarası tahsis edilmiştir. Kurbanlık olarak veteriner sağlık raporu verilen sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların, gideceği il/ilçenin geçici kurbanlık hayvan satış yerlerine veri tabanında nakilleri yapılır. (Örn. Ankara ili Çankaya ilçesi için geçici kurbanlık hayvan satış yeri işletme numarası TR068888800023 olarak belirlenmiştir.) Hareketin tamamlanması için varış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından veteriner sağlık raporu/pasaport/nakil belgesi kontrol edildikten sonra uygun olanlar için varış hareketi onaylanır.

(7) Türkvet ve KKKS veri tabanında nakli yapılan kurbanlık hayvanların veteriner sağlık raporuna "Türkvet/KKKS'de nakilleri yapılmıştır" ibaresi mutlaka yazılır.

(8) Kurbanlık hayvanlar, yurtiçi veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığının taşıyıcısı olan keneler yönünden; özellikle hastalığın görüldüğü il ve ilçelerde dikkatli bir şekilde muayene edildikten sonra sevk edilir.

Kurbanlık hayvanların yüklenmesi, taşınması ve boşaltılması ile ilgili hususlar

MADDE 8 – (1) Nakil araçları hayvanların güvenli bir biçimde sevklerini sağlamak amacıyla, üzerleri hava şartlarına uygun ve hayvanlara yeterli hava sağlayacak şekilde kapatılır. Ayrıca kapaklar sağlam ve hayvanların atlama ve kaçmalarını engelleyecek şekilde olur.

(2) Nakil araçlarına dışarıdan görülecek şekilde, hayvan nakledildiğini belirten levhalar asılır.

(3) Araçlarda hayvanların hacimlerine ve planlanan yolculuğa uygun yeterli alan ve yükseklik olması sağlanır. Araçların yükleme yapılmadan önce temizlik ve dezenfeksiyonu yapılır, aracın taban döşemeleri üzerine en az 2 cm kalınlığında yataklık, sap, saman, talaş ve benzeri maddeler serilir.

(4) Hayvanların nakil vasıtalarına aşırı yüklenmelerine, nakliye sırasında yaralanma veya gereksiz yere acı ve ıstırap çekmelerine neden olabilecek nakil vasıtaları ile sevklerine izin verilmez.

(5) Hayvanların nakliyesinin uzun sürmesi durumunda (8 saatten fazla), uygun aralıklarla hayvanlara yem ve su verilmesi ve dinlendirilmesi konularında nakliyeciler ve hayvan sahibine bilgi verilir, nakil araçlarının yem ve su yönünden tedarikli olup olmadıkları, ilk yardım çantası ile yeteri miktarda urgan, yular bulundurup bulundurmamış oldukları kontrol edilir. Nakilde hayvan refahı kurallarına uyulur.

Kurbanlık hayvanların sevkleri sırasında yapılacak kontroller

MADDE 9 – (1) Kurban bayramı öncesinde kurbanlık hayvanların sevklerinin kontrol ve denetimi açısından İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı ve Belediye Zabıtası gibi tüm Mahalli Kolluk Kuvvetleri ile sıkı işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, kaçak hayvan hareketlerine karşı düzenlenen yol kontrol ve denetimlerinin sayısı artırılır.

(2) Özellikle İstanbul (Kavacık ve Çamlıca Hayvan Sevk Kontrol Noktaları, Çatalca ve Paşaköy yol kenarı denetim istasyonu), Çanakkale (Lapseki Merkez İskelesi), Bolu, Sivas (Merkez 1. Organize San.), Tokat (Niksar), Gaziantep (Nizip, Nurdağı Devlet Yolu Yeşilce Mevkii), Ankara (Gölbaşı, Ankara-Konya Karayolu 29. km., Kazan, Ankara-İstanbul Karayolu 33. km., İmrendi Mah., Eskişehir Yolu, Ankara-Eskişehir Karayolu 32. km. Temelli Mevkii, Elmadağ Girişi, Ankara-Samsun Karayolu 41. km), Konya (Konya-Ankara Karayolu Kayacık Mevkii, Kulu Kavşağı), Adana (Pozantı, Tarsus-Pozantı Otoyolu, Çamalan Park Sahası, Pozantı ve Tarsus istikametleri), Malatya, Kayseri (Boğazköprü, Kayseri-Ankara Karayolu, Kocasinan ilçesi, Bey değirmeni Köyü Mevkii, Pınarbaşı), Antalya (Antalya Burdur Karayolu, Kepez Ferrokrom Mevkii), Zonguldak (Karadeniz Ereğli- Alaplı Karayolu, Göktepe köyü, Alaplı,

Zonguldak), Balıkesir (Balıkesir-Susurluk Karayolu, Bursa-Balıkesir İl Sınırı, Ayşebacı Köprülü Kavşağı Mevkii), Şanlıurfa (Merkez Koçören Köyü, Karayolları 91. Şube Şefliği Plent Sahası), Erzurum (Aşkale-Erzurum Karayolu, Çiğdemli Köyü), İzmir (İzmir-Turgutlu Devlet Yolu, 17. km., Ansızca Köyü, Söğütçük Mevkii), Manisa (Akhisar-Manisa Karayolu, 42. km Güzelköy), Samsun (Samsun- Ankara Karayolu 14. km, Yeşilkent Beldesi, Toybelen Mh. ve Samsun-Ordu Karayolu 19. km., Çınarlık Beldesi, Çarşamba), Artvin (Çamlıköy-Hopa), Bitlis (Tatvan), Kahramanmaraş (Pazarcık), Afyonkarahisar, Eskişehir (Sivrihisar), Hatay (Dört Yol), merkezlerinde güvenlik güçleriyle gerekli koordinasyon sağlanarak daha etkin denetim ve kontrol yapılacaktır. İhtiyaç duyulması halinde Kurban Hizmetleri Komisyonu Kararı ile yeni denetim noktaları belirlenir.

(3) Yol kontrol ve denetimleri sırasında yaralanma veya gereksiz yere acı ve ıstırap çekmelerine neden olabilecek şekilde aşırı olarak yüklenmiş hayvanlar ile hasta hayvanların bulunduğu tespit edilirse bu araçlar sevkten alıkonur, hayvanların sağlık ve refahı yönünden gerekli tedbirler alınır.

Kurbanlık hayvan satış yerlerine yönelik alınacak önlemler

MADDE 10 – (1) Hayvancılık işletmelerinden doğrudan yapılan satışlar hariç kurbanlık hayvanlar; hayvan pazarı, canlı hayvan borsası, hayvan park ve panayırlarının yanı sıra komisyonlarca alınan kararlar doğrultusunda belirlenen kurban satış yerlerinde ve özel kurban kesimi yapılacak işletmelerde alınıp satılır. Önceden belirlenen yerlerin dışında kurbanlık hayvan alım ve satımlarına müsaade edilmez. Bu konuda yetiştiriciler ve satıcılara kurban satış ve kesim yerleri ile ilgili komisyonlarca duyuruda bulunulur.

(2) Kurban satış yerlerine getirilen hayvanların il içi hareketlerinde pasaport/nakil belgesi, iller arası hareketlerinde ise veteriner sağlık raporları, pasaport/nakil belgeleri kontrol edilerek, belgeleri tam olanların girişine izin verilir. Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğine ve Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğine göre küpelenmemiş ve kayıt altına alınmamış hayvanların kurban satış yerlerine girişlerine müsaade edilmez.

(3) Kurban satış yerleri; resmi ve belediye veteriner hekimleri ile belediye zabıta ekiplerince işbirliği ve koordinasyon sağlanarak etkin ve sürekli olarak denetlenir ve kontrol edilir.

(4) Kurban satış yerlerine bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen hususlara uymayan hayvan girişleri önlenir.

(5) Kurban satış yerleri belediyelerle müşterek olarak her gün sabah ve akşam temizlenir, ayrıca etkin dezenfektan maddeler kullanılarak dezenfekte edilir.

(6) Kurban satış yerlerinde değişik bölgelerden hayvanlar bir araya gelmekte, satılmayan hayvanların geri dönüşlerinde hastalık bulaştırma riski bulunmaktadır. Bu sebeple satış yerlerine gelen hayvanlar giriş ve çıkışlarda mutlaka bulaşıcı hastalıklar yönünden kontrol edilerek hastalıklı hayvanların nakline izin verilmez.

Kurbanlık hayvanların kesiminde ve kesim yerlerinde dikkat edilecek hususlar

MADDE 11 – (1) Kurbanlık hayvanlar, belediyelerden çalışma izni almış mezbaha ve kombinalar ile Komisyonların belirlediği kesim yerlerinde; köylerde ve belirlenmiş kesim yeri bulunmayan yerlerde ise cadde, sokak ve parka bakmamak kaydıyla kendi bahçelerinde usulüne uygun olarak ve çevreye zarar vermeyecek şekilde ehil kişilerce kesilir.

(2) Cadde, sokak ve park gibi kamusal alanlarda kurbanlık hayvan kesimleri yapılamaz.

(3) Kurban kesim yerlerindeki atıkların, kan ve diğer organların herhangi bir çevre kirliliğine sebep olmalarının engellenmesi için gerekli önlemler alınır.

(4) Kesilen hayvanlara ait hastalıklı organlar, kesim sırasında oluşan atıklar, kist hidatik riskine karşı karaciğerler ve akciğerler kesinlikle evcil ve yabani hayvanlara verilmez. Hayvanların çıkaramayacağı derinlikte çukurlara gömülerek bertaraf edilir.

(5) Belediye ve köy muhtarlarınca çevre ve toplum sağlığını dikkate alarak temizlik yaptırılır.

Kulak küpe ve pasaportların toplanması ve kayıtlarının silinmesi

MADDE 12 – (1) Kurban satış yerlerinde sığır cinsi hayvan satışlarında, kesilen hayvanların kayıtlardan düşülmesi maksadı ile satıcı, hayvan pasaportlarının ilgili kısımlarını bu hayvanların kurbanlık olarak satıldığını belirterek yedi gün içinde en yakın İl/İlçe Müdürlüğüne teslim eder.

(2) Mezbaha ve kombinalarda kesilen kurbanlık sığır cinsi hayvanların kulak küpeleri Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde biriktirilerek Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar gereğince imha edilir, kesilen sığır cinsi hayvanların veri tabanından düşümleri yapılır, hayvan pasaportları en yakın İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne kesim tarihlerinden itibaren yedi gün içinde teslim edilir.

(3) Mezbaha ve kombinalarda kesilen kurbanlık koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpeleri Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde biriktirilerek Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar gereğince buldukları yerin il/ilçe müdürlüğünün kontrolünde imha edilir ve koyun keçi türü hayvanların veri tabanından düşümleri yapılır.

(4) Komisyonun belirlediği yerler dışında ve köylerde kesilecek kurbanlık sığır cinsi hayvanların kulak küpeleri ve pasaportlarının, koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpelerinin toplanarak veri tabanından düşümlerinin

sağlanabilmesi yönünden İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri, kendi yetki ve sorumluluk sahalarındaki mahalle ve köy muhtarları ile bir bilgilendirme toplantısı düzenler ve bu konuda muhtarlara yazılı tebligat yapılır.

(5) İl/İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerince kendilerine teslim edilen kulak küpeleri, pasaportları ve kulak küpe numaralarının listesine istinaden kurbanlık olarak kesilen hayvanların bilgisayar destekli veri tabanından kayıt düşümleri mutlaka yapılır.

Kesim yeri olarak değerlendirilebilecek alternatif alanlar

MADDE 13 – (1) Kesim yeri olarak değerlendirilebilecek alternatif alanlar şunlardır:

- a) Üstü kapalı semt pazarları.
- b) Araç yıkama yerleri ve kapalı otoparklar.
- c) Kurban satış yerleri yanına kurulacak kesim yerleri.
- ç) İmkanları ve yerleri müsait olan belediyelerce, şehirlerin belirli yerlerine yapılacak olan kurban kesim yerleri.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

2014 Yılı Kurban Hizmetleri Kapsamında Alınacak Çevresel Önlemler

Kurban hizmetleri kapsamında alınacak çevresel önlemler

MADDE 14 – (1) Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer yerlerde belediyeler tarafından Karar, Yönetmelik, Tebliğ, Kurul kararları ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddelerinin uygulanmasını sağlamak maksadıyla, bu Tebliğin 15 inci maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde kurban satış ve kesim yerlerinde çevre kirliliğini önleyici tedbirleri de içeren bir yönetim planı hazırlanır ve uygulanır.

Kurban satışı ve kesimi yapılacak yerlerin fiziksel özellikleri ve uyulması gereken kurallar

MADDE 15 – (1) Su, elektrik, kanalizasyon veya foseptik çukuru vb. alt yapısı olan yerler hazırlanır.

- (2) Kesim yerinin tabanı beton, beton asfalt ve benzeri sızdırmaz malzemeden olur.
- (3) Kesim yeri için, tazyikli suyla yıkama imkânına sahip, zeminde gerekli ızgara sistemi bulunan mekanlar seçilir ve atık sular kesinlikle çevreye bırakılmaz.
- (4) Hayvan dışkıları vb. atıklar sızdırmaz, dayanıklı, yüksek yoğunluklu polietilen siyah torbalara 2/3 oranında konular, gerektiğinde ikinci torba kullanılır, ağız iyice bağlanır ve sızdırmaz kapalı özel atık taşıma kamyonları ile belediye tarafından düzenli olarak bertaraf edilir.
- (5) Belediyeler bayram öncesi ve süresince satış yerlerinde, bayram süresince kesim yerlerinde temizlik ve denetim birimlerinden yeterli sayıda eleman bulundurulur.
- (6) Satış noktalarında hayvan atıkları dışındaki atıklar da aynı şekilde biriktirilerek en kısa sürede belediyelerce düzenli olarak bertaraf edilmek üzere alınır.
- (7) Kurban satış ve kesim yerlerinde ilçe belediyeleri yeterli miktarda atık taşıma araçları ve konteyner bulundurulur.
- (8) Belediyeler, atık konteynerleri dolmadan ve toplanan atıkları sıkıştırılmadan bertaraf alanına ulaştırır.
- (9) Belediyeler kurban satış ve kesim yerlerinde hayvanları tartmak için kantar bulundurulur.
- (10) Mevcut hayvan pazarları ve borsaların dışında Komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak şehirlerin ana girişlerinde ve şehir içinde uygun diğer alanlarda kurbanlık hayvan satış yerleri belirlenir. Hayvanların şehir merkezlerine girişlerine ve bu satış yerlerinin dışında diğer yerlerde satışına müsaade edilmez.
- (11) Kurbanlık hayvan satış ve kesim yerlerinde, su, tuvalet, kapalı oturma yeri ve benzeri sosyal ihtiyaçların karşılanacağı yerler ile hayvanların taşındıkları araçlara bindirilmesine ve araçlardan indirilmesine uygun rampalar yapılır.
- (12) Hayvanlar, zemini temiz ve kuru, etrafı ve üstü kapalı mahallerde, büyükbaş hayvanlar uzun ipli yular ile muhafaza edilir ve nakilleri sırasında yeteri kadar tecrübeli eleman bulundurulur.
- (13) Satış yerlerinin temizlenmesi ve atıkların alınması işleri, belediyelerce her gün muntazam olarak yapılır.
- (14) Mevcut mezbaha ve kombinalar dışında komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak kurban kesim yerleri ve bunların kapasiteleri belirlenir.
- (15) Kesim yerlerinin zemini kolay yıkanabilir, dezenfekte edilebilir ve su birikmesine imkan vermeyecek şekilde düzenlenir. Yeterli miktarda aydınlatma ve havalandırma sağlanır.
- (16) Kullanılacak tüm makine ve ekipman ile çalışanların temizlik ve dezenfeksiyonu yaptırılır. Yeterli miktar ve basınçta ve içilebilir nitelikte kullanma suyu bulundurulur.
- (17) Biriken gübre, çöp ve sakatat ile diğer atıklar çevreye zarar vermeyecek şekilde üstü kapalı bir mahalde toplanır ve daha sonra hijyenik şartlara uygun olarak izale, bertaraf ve tahliyesi sağlanır. Kesim sonrası ortaya çıkan kan, tank veya benzeri sızdırmaz bir yerde toplanır ve uygun bir şekilde bertaraf edilir. Gübre birikimi için özel bir yer ayrılır. Hastalıklı organlar ile karkaslar en az iki metre derinliğinde çukurlara gömülüp üzeri kireçle örtülür veya uygun bir yerde yakılarak imha edilir. İmha işleminin, yakma suretiyle yapılması durumunda ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

Etrafı kapatılmış özel mülk veya bahçesinde kurban keseceklerin uyması gereken kurallar

MADDE 16 – (1) Kesim yeri beton, beton asfalt vb. sızdırmaz malzemeden olur, çıkan kanın toprağa

dağılmasını önlemek üzere hemen toprakla kapatılır, gerektiğinde kireçlenir.

(2) Kurbandan çıkan kullanılmayacak olan işkembe ve diğer benzeri atıklar sızdırmaz, dayanıklı yüksek yoğunluklu polietilen siyah torbalara 2/3 oranında konular, gerektiğinde ikinci torba kullanılır, ağzı iyice kapatılıp bağlanır ve bayram süresince düzenli olarak hizmet verecek olan belediye temizlik ekiplerine teslim edilir.

(3) Kesim sonunda kesim mahalli kanlı ve kirlenmiş bir durumda bırakılmaz, kan izi kalmayacak şekilde temizlenir, gerektiğinde kireçlenir.

(4) Kurban derilerinin taşınması esnasında kan sızmalarına ve çevre kirliliğine neden olunmaması yönünde tedbir alınır.

Büyükşehir Belediyelerinin ve Belediyelerin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Bayram öncesi kurbanlık hayvan satışı süresince ve bayram süresince belediyeler, kurban hayvan satış ve toplu kurban kesimi yapılacak yerlerde bu Tebliğin 15 inci maddesinde belirtilen çevre kirliliğine neden olunmaması için dikkat edilmesi gereken hususlar ve denetim esaslarına ilişkin hazırlanan bu Tebliğin 14 üncü maddesinde belirtilen yönetim planı çerçevesinde yeterli sayıda temizlik ekiplerini, araçlarıyla birlikte düzenli olarak çalışır halde tutarlar. Bayram süresince temizlik elemanı ve atık toplama aracı sayısı arttırılır.

(2) Satış ve kesim yerlerinden kaçan büyükbaş hayvanların yakalanması için yakalama ekipleri oluşturulur.

Denetim işlemleri

MADDE 18 – (1) Kurban hizmetlerinin denetlenmesi Kurul ve Komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar ile emniyet ve jandarma ekiplerince yapılır.

(2) Bayram öncesi ve bayram süresince il/ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyelerinin zabıta birimlerince aralıksız denetim yapılır.

(3) Kurbanlık hayvanların yüklenmesi ve sevkleri sırasında ve ayrıca hayvan kesimi/satışı yapılan yerlerde, İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri Ek-3'deki kontrol listesi kapsamında denetimler gerçekleştirir, yapılan denetimlere ait kontrol listeleri dosyasında muhafaza edilir.

Cezai hükümler

MADDE 19 – (1) Karar, Yönetmelik, Tebliğ, Kurul ve Komisyon Kararlarına aykırı hareket edenler hakkında aşağıdaki cezai işlemler uygulanır;

a) Kurban satış ve kurban kesim yerlerinde; Karar, Yönetmelik, Tebliğ, Kurul, Komisyon Kararları ve 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümleri kapsamında çevre kirliliğinin önlenmesi için dikkat edilmesi gereken hususlar ve denetim esaslarına ilişkin hazırlanan yönetim planı çerçevesinde denetim yapılır. 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci maddesinde yer alan hususlara aykırı hareket edenlere, aynı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi gereğince cezai işlem aynı Kanunun 24 üncü maddesi kapsamında uygulanır.

b) Cadde, sokak ve parkları kurban kesim yeri olarak kullananlar ile kurban kesiminden sonra kan, atık ve iç organları sokak, cadde ve parklarda bırakanlara, yetkili birimlerce gerekli yasal yaptırımlar uygulanır.

c) Hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması, rahat yaşamalarının sağlanması, insanlarla hayvanların hijyen, sağlık ve güvenlikleri için gerekli önlemler alınır.

ç) Kurbanlık hayvanlar türüne ve özelliğine uygun ortam ve şartlarda taşınır, sevk süresince besleme ve bakımı yapılır.

d) 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; satılırken, hayvanların sağlıklarının iyi, barındırıldıkları yerin temiz ve sağlık şartlarına uygun olması zorunludur.

e) 5199 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre; hayvanların kesilmesi; dinî kuralların gerektirdiği özel koşullar dikkate alınarak hayvanı korkutmadan, ürkütmeden, en az acı verecek şekilde, hijyenik kurallara uyularak ve usulüne uygun olarak bir anda yapılır. Hayvanların kesiminin ehliyetli kişilerce yapılması sağlanır. Bu hükümlere aykırı hareket edenlere hayvan başına 910.-TL idari para cezası uygulanır.

f) 5199 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre yürürlüğe konulan; Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlere hayvan başına 2.281.-TL idari para cezası uygulanır.

g) 5199 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, acımasız ve zalimce işlem yapmak, dövmek, aç ve susuz bırakmak, aşırı soğuğa ve sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, fiziksel ve psikolojik acı çektirmek yasak olup bu hükme aykırı davranışlara 454.-TL idari para cezası uygulanır.

ğ) 5199 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre; kesin olarak öldüğü anlaşılmadan hayvanların vücutlarına müdahalede bulunmak yasak olup bu hükme aykırı davranışlara 454.-TL para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkrada yer alan cezai işlemler İçişleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Orman ve Su İşleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının ilgili birimleri ile belediyelerce uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Koordinasyon sağlanacak kurum ve kuruluşlar

MADDE 20 – (1) Koordinasyon sağlanacak kurum ve kuruluşlar aşağıda gösterilmiştir;

- a) Diyanet İşleri Başkanlığı,
- b) İçişleri Bakanlığı,
- c) Milli Eğitim Bakanlığı,
- ç) Sağlık Bakanlığı,
- d) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
- e) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
- f) Orman ve Su İşleri Bakanlığı,
- g) Belediyeler,
- ğ) TRT Genel Müdürlüğü,
- h) Türkiye Diyanet Vakfı,
- ı) Özel Radyo ve Televizyon Kuruluşları,
- i) Ticaret Borsaları,
- j) Türk Veteriner Hekimleri Birliği,
- k) Kasaplar Odası.

Diğer Hususlar

MADDE 21 – (1) Komisyonlar tarafından düzenlenecek eğitim kurslarına komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli destek sağlanır.

(2) Komisyonlarca gerekli görülen il ve ilçelerde Kurban Bayramı öncesinde ve süresince İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlerinin sorumluluğunda ve Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlerinin koordinasyonunda yeterli sayıda araç ile nöbetçi veteriner hekim görevlendirilir. Satılmayan hayvanların geri dönüşlerinde veteriner sağlık raporu düzenlenebilmesi amacıyla il/ilçe müdürlüklerince yeterli sayıda veteriner hekim görevlendirilir.

(3) Bu Tebliğde Hayvan Hareketlerinde Uyulacak Esaslar bölümünde yer alan hususların yerine getirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla gerekli işbirliği ve koordinasyonun sağlanması yönünden il ve ilçelerde Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonları acilen toplanır ve Tebliğ hükümlerinin işlerliğini artırmak yönünden gerekli karar ve önlemler alınır.

(4) Belediyeler, halk sağlığı müdürlükleri ve toplum sağlığı merkezleri tarafından kurban kesim günlerinde kesim yerlerinden gelecek çağrılara seri bir şekilde ulaşılabilmesi için gerekli tedbirler alınır ve bu hususta bilgilendirme çalışmaları yapılır.

(5) Başkanlıkça Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ve özel radyo ve televizyon kuruluşları ile işbirliği yapılarak, bu Tebliğin içeriği ile ilgili 19, 20 ve 21 Eylül 2014 tarihlerinde ana haber bültenlerinin sonunda kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Diyanet İşleri Başkanlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

EK-1

DUYURU
KURBANLIK HAYVAN ALIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- HAYVANLARIN SAĞLIKLI, BESİLİ OLMASI,
- HAYVANLARIN VETERİNER SAĞLIK RAPORUNUN BULUNMASI, AŞI KAYDI OLMASI,
- HAYVANLARIN KULAKLARININ KÜPELİ OLMASI,
- BÜYÜKBAŞ HAYVANLARIN YANLARINDA PASAPORTLARININ BULUNMASI,
- KÜÇÜKBAŞ HAYVANLARIN YANINDA NAKİL BELGELERİNİN OLMASI,
- GEBE OLMAMASI, KURBANLIK HAYVANLARIN ERKEK OLANLARININ TERCİH EDİLMESİ,
- SIĞIRLARIN İKİ YAŞINI DOLDURMUŞ OLMASI,
- ANADOLUDAN TRAKYAYA SEVKLERİN SADECE GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINCA BELİRLENEN ŞARTLARIN YERİNE GETİRİLMESİ HALİNDE

YAPILABİLECEĞİ. BU ŞARTLAR HAKKINDA AYRINTILI BİLGİ İÇİN EN YAKIN İL/İLÇE GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜNE BAŞVURULMASI,

- İSTANBUL'UN ANADOLU YAKASINA **19.09.2014** TARİHİNDEN İTİBAREN KURBANLIK HAYVANLAR SEVK EDİLECEK, BU TARİHTEN ÖNCE HAYVAN SEVK İŞLEMLERİ YAPILMAYACAKTIR.

KURBAN KESİM YERLERİ

- VATANDAŞLARIMIZ KURBANLARINI ŞEHİR VE BELDELERDE MEZBAHA VE KOMBİNALAR İLE KURBAN KOMİSYONLARININ BELİRLEDİĞİ KURBAN KESİM YERLERİNDE,
- KÖYLER İLE ÖNCEDEN BELİRLENMİŞ KESİM YERİ BULUNMAYAN YERLERDE KENDİ BAHÇESİNDE USULÜNE UYGUN OLARAK KESİLECEK VE ÇEVREYE ZARAR VERİLMEMEYECİTİR,
- CADDE, SOKAK VE PARK GİBİ KAMU ALANLARINDA KURBAN KESİLMEMEYECİTİR.

KURBAN KESİLDİKTEN SONRA HALK VE HAYVAN SAĞLIĞI AÇISINDAN

- KAN, ATIKLAR VE İÇ ORGANLAR SOKAK VE CADDELERE BIRAKILMAYACAK, EVCİL VE YABANI HAYVANLARA VERİLMEMEYECİK VE BU HAYVANLARIN ÇIKARAMAYACAĞI ŞEKİLDE ÇUKURA GÖMÜLEREK İMHA EDİLECEKTİR.

KURBAN HİZMETLERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

EK-2

DUYURU

KURBAN OLARAK KESİLEN SIĞIR CİNSİ HAYVANLARIN KULAK KÜPE VE PASAPORTLARI

- ÜRETİCİLER
- SATICILAR
- KASAPLAR
- KASAP YARDIMCILARI
- VETERİNER HEKİMLER
- MUHTARLAR
- BELEDİYE ZABITA GÖREVLİLERİ
- VEKÂLETLE KURBAN KESİM ORGANİZASYONU YAPANLAR
- DİĞER GÖREVLİLER

VASITASIYLA İL VEYA İLÇE GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜKLERİNE **31 EKİM 2014** CUMA GÜNÜ MESAİ BİTİMİNE KADAR TESLİM EDİLECEKTİR.

AYRICA KURBAN OLARAK KESİLEN BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANLARIN SAYISI DA MÜFTÜLÜKLERE **31 EKİM 2014** CUMA GÜNÜ MESAİ BİTİMİNE KADAR BİLDİRİLECEKTİR.

KURBAN HİZMETLERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

EK-3

KONTROL LİSTESİ			
İlgili Tebliğin 8., 9., 10. ve 11. maddelerindeki hususların kontrol ve denetiminin yapılması amacıyla hazırlanmıştır.			
Madde 8. Kurbanlık Hayvanların Yüklenmesi, Taşınması ve Boşaltılması İle İlgili Hususlar	UYGUN	UYGUN DEĞİL	AÇIKLAMA
1.	Nakil araçları hayvanların güvenli bir biçimde sevklerini sağlamak amacıyla, üzerleri hava şartlarına uygun ve hayvanlara yeterli hava sağlayacak şekilde kapatılır. Ayrıca kapakların sağlam ve hayvanların atlama ve kaçmalarını engelleyecek şekilde olması sağlanır.		
2	Araçlarda hayvanların hacimlerine ve planlanan yolculuğa uygun yeterli alan ve yükseklik olması sağlanır. Araçların yükleme yapılmadan önce temizlik ve dezenfeksiyonu yapılır, aracın taban döşemeleri üzerine en az 2 cm kalınlığında yataklık, sap, saman, talaş ve benzeri maddeler serilmesi sağlanır.		
3	Yüklenmeden önce ve sonra nakil araçları Sağlık Bakanlığında izinli dezenfektanlarla dezenfekte edilir.		
4	Hayvanların nakil vasıtalarına aşırı yüklenmelerine, nakliye sırasında yaralanma veya gereksiz yere acı ve ıstırap çekmelerine neden olabilecek nakil vasıtaları ile sevklerine izin verilmez.		
5	Hayvanların nakliyesinin uzun sürmesi durumunda (8 saatten fazla), uygun aralıklarla hayvanlara yem ve su verilmesi ve dinlendirilmesi konularında nakliyeci ve hayvan sahibine bilgi verilir, nakil araçlarının yem ve su yönünden tedarikli olup olmadıkları, ilk yardım çantası ile yeteri miktarda urgan, yular bulundurulup bulundurmadıkları kontrol edilir.		
Madde 9. Kurbanlık Hayvanların Sevkleri Sırasında Yapılacak Kontroller			
1	Kaçak hayvan hareketlerine karşı düzenlenen yol kontrol ve denetimler yapılmalı.		
2	Hayvanların yaralanma veya gereksiz yere acı ve ıstırap çekmelerine neden olabilecek nakil vasıtaları ile sevklerine izin verilmez.		
Madde 10. Kurbanlık Hayvan Satış Yerlerine Yönelik Alınacak Önlemler			
1	Hayvancılık işletmelerinden doğrudan yapılan satışlar hariç kurbanlık hayvanlar; hayvan pazarı, canlı hayvan borsası, hayvan park ve panayırlarının yanı sıra komisyonlarca alınan kararlar doğrultusunda belirlenen kurban satış yerlerinde ve özel kurban kesimi yapılacak işletmelerde alınıp satılır.		
2	Kurbanlık hayvan alım ve satım yerleri; resmi ve belediye veteriner hekimleri ile belediye zabıta ekiplerince işbirliği ve koordinasyon sağlanarak etkin ve sürekli olarak denetlenerek kontrol edilmeli.		
3	Kurbanlık hayvan satış yerleri belediyelerle müşterek olarak her gün sabah ve akşam olmak üzere iki kez usulüne uygun olarak temizlenmeli, ayrıca, Sağlık Bakanlığında izinli dezenfektanlarla dezenfekte edilerek nakline izin verilmeli.		
4	Satış yerlerine gelen hayvanlar giriş ve çıkışlarda mutlaka bulaşıcı hastalıklar yönünden kontrol edilmeli ve hastalıklı hayvanların nakline izin verilmemeli.		
Madde 11. Kurbanlık Hayvanların Kesiminde ve Kesim Yerlerinde Dikkat Edilecek Hususlar			
1	Kurbanlık hayvanlar, belediyelerde çalışma izni almış mezbaha ve kombinalar ile Komisyonların belirlediği kesim yerlerinde; köylerde ve belirlenmiş kesim yeri bulunmayan yerlerde ise cadde, sokak ve parka bakmamak kaydıyla kendi bahçelerinde usulüne uygun olarak ve çevreye zarar vermeyecek şekilde ehil kişilerce kesilmeli.		
2	Kurban kesim yerlerindeki atıkların, kan ve diğer organların herhangi bir çevre kirliliğine sebep olmalarının engellenmesi için gerekli önlemler alınır.		
3	Kesilen hayvanlara ait hastalıklı organlar, kesim sırasında oluşan atıklar, kist hidatik riskine karşı karaciğerler ve		

	akciğerler kesinlikle kedi ve köpeklere verilmez. Kedi ve köpeklerin çıkaramayacağı derinlikte çukurlara gömülerek bertaraf edilir.			
4	Kurbanlık hayvanların derileri mutlaka usulüne uygun ve deriye zarar vermeyecek şekilde yüzülmeli, kurbanlık hayvan derileri ile bağırsakları temizlendikten sonra usulüne uygun tuzlanmalı, yetkili kurum ve kuruluşlara teslim edilmeli.			
5	Belediye ve köy muhtarlarınca çevre ve toplum sağlığını dikkate alarak temizlik yaptırılması hususunda gerekli tedbirler alınır.			
6	Kesim öncesi ve sonrası hayvanların kontrol edildiği ve sağlıklı olduklarına dair damga vurularak ve belge düzenlenerek halkın bu organizasyonlara güveninin artırılması sağlanmalı.			
Denetimi Yapan Personel		Denetimi Yapan Personel		Denetimi Yapan Personel